

153666 - Ölüden şefaata dilemek veya ona yalvarmak câiz midir?

Soru

Kabrinin yanında ölüye yalvarmanın ve ondan şefaata dilemenin hükmü nedir?

Bunu yapan kimse, ölünün kabrinin yanında olduğu zaman, ölünün kendisini işittiğine inanıyorsa ve bu konuda Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in Bedir savaşında cesetleri kör kuyuya atılan müşriklerle konuşması gibi birtakım delilleri gösteriyorsa ve yaptığı davranışın, câhiliye dönemindeki müşriklerin yaptıkları şeye tamamen aykırı olduğunu, zirâ Mekkeli müşriklerin, kendi putlarına taptıklarını, oysa kendisinin ölüden kendisi için duâ etmesini istediğini, ölüye yalvarmadığını iddiâ etmektedir.

Bu kimsenin, bu davranışı büyük şirk midir?

Bu meselede birden fazla görüş var mıdır?

Bu konuda sizden delille birlikte açıklama yapmanızı ricâ ediyorum.

Detaylı cevap

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Ölüden, özellikle de

kabrinin yanında kendisine duâ veya şefaata etmesini talep etmek câiz

değildir. Çünkü kabrinin yanında ölüye daha çok

bağlanmasına sebep olur. Bu davranış çirkin bir bid'at olup

şirke götüren ve Allah'ın dışındakilerden

istemeye sebep olur. Bazen bu durum, onu dînden çıkaran büyük şirke

kadar götürebilir. Ölüye çok bağlı kalmaları sebebiyle

çoğu zaman bu insanlardan meydana gelen şirk, işte bu büyük şirktir.

Şefaât, yaratılanlardan

değil de sadece Allah Teâlâ'dan talep edilir. Allah Teâlâ salih kullarından dilediği ve râzı olduğu kimselere şefaât etme iznini verir. Bu şefaât de sadece kıyâmet günü olur.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda

şöyle buyurmuştur:

وَيَعْبُدُونَ ((
مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ
شَفَعَاؤُنَا عِنْدَ اللَّهِ..) [سورة يونس من الآية: 18]

“Onlar

(müşrikler), Allah'ı bırakıp

kendilerine zarar ve fayda vermeyen şeylere ibâdet ediyor ve: ‘Bunlar, bizim Allah katındaki şefaâtçilerimizdir’ diyorlar.”[1]

Allah

Teâlâ başka bir âyette şöyle buyurmuştur:

أَمْ
اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ شَفَعَاءَ قُلْ أَوْلَوْا كَانُوا لَا يَمْلِكُونَ
شَيْئاً وَلَا يَغْقِلُونَ * قُلْ لِلَّهِ الشَّفَاعَةُ جَمِيعاً لَهُ مُلْكُ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ...﴿ [سورة الزمر من الآيتين: 43-44]

“Yoksa

onlar (müşrikler), Allah'ın dışında

(taptıkları

putları) şefaâtçiler

mi edindiler? (Ey elçi! Onlara) de

ki: (Putlar) hiçbir

şeye sahip değillerse ve (sizin onlara tapmanızı) düşünemiyor olsalar da mı? (Ey elçi! O müşriklere) de ki: Şefaât tümüyle Allah’a âittir. Göklerin ve yerin mülkü O’nundur...”[2]

Allah Teâlâ yine şöyle buyurmuştur:

{...

وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ * إِنْ تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دُعَاءَكُمْ وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُونَ بِشِرْكِكُمْ وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثْلُ خَبِيرٍ
[سورة فاطر الآيتين: 13-14]

“O’nu (Allah’ı)

bırakıp da kendilerine ibâdet ettikleriniz, bir çekirdek zarına[3] bile sahip olamazlar.

Eğer onları (putları) çağırırsanız

(onlara yalvarsanız),

sizin çağırmanızı

(yalvarmanızı)

işitmezler.

Faraza işitseler bile,

size cevap veremezler. Kıyâmet günü de onlar sizin ortak koşmanızı reddederler.

(Bu gerçeği) sana,

her şeyden haberdâr olan (Allah) gibi hiç kimse haber veremez.”[4]

Enes b. Mâlik’ten -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir:

أَنَّ
عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ كَانَ إِذَا قَحَطُوا اسْتَسْقَى بِالْعَبَّاسِ بْنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ فَقَالَ: اللَّهُمَّ
إِنَّا كُنَّا نَتَوَسَّلُ إِلَيْكَ بِنَبِيِّنَا فَتَسْقِينَا وَإِنَّا
نَتَوَسَّلُ إِلَيْكَ بِعَمِّ نَبِيِّنَا فَاسْقِنَا، قَالَ: فَيَسْقُونَ

[رواه البخاري]

“Halk kıtlığa

maruz kaldığında

Ömer b. Hattâb

-Allah ondan râzı olsun-,

Abbas b. Abdulmuttalib ile istiskâda bulunarak:

-Allahım!

Nebimiz

ile sana tevessül ederdik de bize yağmur verirdin. (Şimdi O hayatta olmadığı için)

Nebimizin amcası

ile sana tevessül ediyoruz, bize yağmur ver! derdi.

Enes der ki:

-Bunun üzerine yağmur yağar ve halk suya kavuşmuş

olurdu.”[5]

Şayet ölülerden şefaât talep etmek ve onlarla tevessül etmek

câiz olsaydı, sahâbe -Allah onlardan râzı olsun-, Nebi -sallallahu

aleyhi ve sellem-’i bırakıp da şefaâtçi olması için

amcası Abbas -Allah ondan râzı olsun- ile tevessül etmezlerdi.

Bu, eski ve yeni bütün âlimlerin üzerinde ittifak ettikleri bir husustur.Bu

konuda aralarında hiçbir görüş ayrılığı

yoktur. Bu konuda muhalefet edenler ise, görüşlerine itibar edilmeyen

bid’at ehlinden bazı kimselerin görüşleridir.

İlim ehlinden nakledilen görüşlerden bazıları
şunlardır:

Şeyhulislâm İbn-i Teymiyye -Allah ona rahmet etsin- bu konuda
şöyle demiştir:

“Şer’î kabir ziyâretinde hayatta olanın, ölmüş
kimseye hiçbir ihtiyacı, ondan isteme ve onunla tevessül etme gereği
yoktur. Aksine kabir ziyâretinde ölüye duâ etmek gibi, hayatta
olanın, ölmüş kimseye faydası vardır. Allah Teâlâ buna
(ölüye), şunun (hayatta olanın) duâsı ve ona iyilikte
bulunması sebebiyle ölmüş kimseye merhamet eder ve hayatta
olanın bu ameli ile de ona sevap verir.”[6]

Şeyhulislâm İbn-i Teymiyye -Allah ona rahmet etsin- yine
şöyle demiştir:

“Bazı insanların yapmakta oldukları melekler veya
ölmüş nebiler ve salih kimseler gibi, yaratılmışlara
yalvarıp yakarmak.

Meryem’e veya başkasına yalvarıp yakarmak ve ölülerden
Allah katında kendilerine şefaathetmelerini talep etmek gibi, nebilerden
hiçbirisi bunun için gönderilmemiştir.”[7]

Şeyhulislâm İbn-i Teymiyye -Allah ona rahmet etsin- yine
şöyle demiştir:

“İkincisi:

Ölmüş birisine veya nebilerden ve salihlerden birisine
şöyle denilmesi:

-Benim için Allah’a duâ et!

-Bizim için Rabbine duâ et!

-Bizim için Allah'tan iste!

Nitekim Hristiyanlar, Meryem'e ve başkasına böyle seslenirler.

Yine bunun câiz olmadığı ve
ümmetin selefinden kimsenin yapmadığı bid'atlardan olduğu
konusunda hiçbir âlim şüphe etmemiştir. İster duâ olsun, isterse
başka bir şey olsun, ölülerden bir şey talep etmek
meşrû değildir.

İmam Mâlik'in Muvatta'ında rivâyet
olduğuna göre İbn-i Ömer -Allah ondan ve babasından
râzı olsun- (Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-, Ebu Bekir ve
Ömer'in kabirlerini ziyâret ederken):

“Esselâmu aleyke yâ Rasûlallah! Esselâmu
aleyku yâ Ebâ Bekr! Esselâmu aleyke yâ ebetî!” der, sonra oradan
ayrılırdı.

Abdullah b. Dînâr'dan rivâyet olduğuna
göre o şöyle demiştir:

رَأَيْتُ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ عُمَرَ يَقِفُ عَلَى قَبْرِ النَّبِيِّ صَلَّى
اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَيُصَلِّي عَلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
(وَسَلَّمَ وَيَدْعُو لِأَبِي بَكْرٍ وَعُمَرَ

“Abdullah

b. Ömer'i, Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in kabrinin yanında
durup Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'e salât getirirken, Ebu Bekir ve
Ömer'e duâ ederken gördüm.”

Aynı şekilde Enes b. Mâlik ve başkasından nakledildiğine göre onlar da Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-’e selâm verirlerdi. Duâ etmek istediklerinde kibleye yönelirler ve Allah Teâlâ’ya duâ ederlerdi, Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-’in kabrine yönelerek duâ etmezlerdi.

Dört mezhep imamı, Mâlik, Ebu Hanife, Şâfiî ve Ahmed ile diğer İslâm önderlerinin bu konuda izledikleri yol; bir kimse Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-’e selâm verip kendisi için duâ etmek istediğinde kibleye yönelirdi.”[8]

Değerli âlim Abdulaziz b. Baz -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

“Ne Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-’den, ne de başka ölülerden şefaât talep etmek câiz değildir. Çünkü ölüden hiçbir şey talep edilmez. Eğer müslüman olarak ölmüşse, Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-’in şu emri gereği ona sadece duâ edilir ve rahmet okunur:

‘Kabirleri ziyâret edin. Çünkü kabir ziyâreti size âhireti hatırlatır.”

Kim, Hüseyin’in veya Hasan’ın veyahut da müslümanlardan başka birisinin kabrini ziyâret ederse, diğer müslümanların kabirlerini ziyâret ederken yaptığı gibi ona duâ eder, rahmet okur ve onun için Allah’tan istiğfarda bulunur. Sünnet olan budur. Kabirlerdekilere yalvarıp yakarmak veya onlardan yardım dilemek veyahut da şefaât talep etmek için kabirleri ziyâret etmeye gelince, bu münker olan davranışlardandır, hatta büyük şirktir.”[9]

Değerli âlim Abdulaziz b. Baz -Allah ona rahmet etsin- yine şöyle demiştir:

“Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-’den şefaata talep etmek, hiç kimseye câiz değildir.Çünkü şefaata, Allah Subhânehu ve Teâlâ’nın mülküdür. Bu sebeple şefaata, sadece Allah Teâlâ’dan talep edilir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

قُلْ
لِلّٰهِ الشَّفَاعَةُ جَمِيعًا لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ... [سورة
الزمر من الآيتين: 44

“(Ey elçi! O müşriklere) de ki: Şefaata tümüyle Allah’a âittir. Göklerin ve yerin mülkü O’nundur...”[10]

Buna göre şefaata talep ederken şöyle dersin:

-Allahım! Nebin Muhammed’i bana şefaataçtı kıl.

-Allahım! Meleklerini bana şefaataçtı kıl.

-Allahım! Mü’min kullarını bana şefaataçtı kıl.

-Allahım! Çocuklarımı bana şefaataçtı kıl.

Ölülere gelince, ister nebiler olsunlar, isterse
nebilerin dışında başka kimseler olsunlar, onlardan ne
şefaata, ne de başka hiçbir şey talep edilemez.”[11]

Değerli âlim Salih el-Fevzân bu konuda şöyle
 demiştir:

“(Bazı kimselerin)
bağlanıp kaldıkları şüphelerden birisi de şefaata
konusudur.

Onlar diyorlar ki:

“Biz, Allah’ı bırakıp da
evliyâ ve salihlerden ihtiyaçlarımızı gidermelerini istemiyoruz.
Fakat biz, onların, Allah katında bize şefaata
olmalarını istiyoruz.Çünkü onlar, salah ehli ve Allah
katında makam sahibi kimselerdir.Dolayısıyla biz, onların
makamları ve şefaatheleri ile Allah’tan istiyoruz.”

Onlara cevap olarak şöyle deriz:

Şüphesiz bu söz, Mekke’li müşriklerin
üzerinde bulundukları küfür ve şirki haklı göstermek için
daha önce söylemiş oldukları sözün
aynısıdır. Oysa Allah Teâlâ onları kâfir saymış
ve onları müşrikler olarak adlandırmıştır.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle
buyurmuştur:

وَيَعْبُدُونَ
مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ
شَفَعَاؤُنَا عِنْدَ اللَّهِ.. [سورة يونس من الآية:18]

“Onlar

(müşrikler), Allah’ı bırakıp

kendilerine zarar ve fayda vermeyen şeylere ibâdet ediyor ve: ‘Bunlar, bizim Allah katındaki şefaathçilerimizdir’ diyorlar.”[12],[13]

Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-’in Bedir günü

öldürülen ve cesetleri eski bir kuyuya atılan Mekkeli müşriklerin

ileri gelenlerinin cesetlerine hitap etmesine gelince, bu, Nebi -sallallahu

aleyhi ve sellem-’e âit özel bir durumdur. O da hem hayatta iken, hem de

öldükten sonra küfrü ve kâfirlere zilleti göstermek ve onları

aşağılamak içindir.

Katâde şöyle demiştir:

“Allah Teâlâ, onları azarlamak, zelîl

kılmak, onlardan hıncını almak, onları kederlendirmek

ve pişman etmek için elçisi -sallallahu aleyhi ve sellem-’in

söylediklerini işittirmek için onları diriltmiştir.”[14]

Bu sebeple Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-’in Mekkeli

müşriklerin ileri gelenlerinin cesetlerine hitap etmesini, Rableri

katında ölülerden şefaath talep etmeye ve onlara yalvarmaya

kıyaslamak doğru değildir. Hatta bu kıyas, en fasit ve en

kötü kıyastır.

İlmî Araştırmalar ve Dâimî Fetvâ Komisyonu

âlimleri bu konuda şöyle demişlerdir:

“İnsan öldüğü zaman, işitme

duyusu da kaybolup gider. Dünyadaki sesleri idrak edemez, dünyadakilerin

konuşmalarını da işitemez.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle
buyurmuştur:

﴿وَمَا
يَسْتَوِي الْأَحْيَاءُ وَلَا الْأَمْوَاتُ إِنَّ اللَّهَ يُسْمِعُ مَنْ يَشَاءُ
وَمَا أَنْتَ بِمُسْمِعٍ مَنْ فِي الْقُبُورِ﴾ [سورة فاطر الآية

۲۲

]

“Ölülerle diriler

(kalplerin îmânla yaşaması ile kalplerin küfürle ölmesi) de bir değildir. Şüphesiz
Allah, dilediğine işittirir.

(Fakat ey Nebi!) Sen kabirlerde
olanlara (ölülere)
işittiremezsin!”[15]

Allah Teâlâ, bu âyette, elçisi
Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-’in İslâm’a dâvet edip de O’nun
çağrısını işitmeyen kimseleri ölülere
benzetmiştir.

Buna göre işitmeyenler
sınıfına dahil edilen ölüler, Rasûlullah -sallallahu aleyhi
ve sellem-’in çağrısına kulaklarını tıkayarak
O’nun dâvetine icâbet etmeyen ve: “Kalplerimiz
kılıflıdır (örtülüdür)” diyen inatçı kâfirlerden daha
önce gelirler.

Bunun içindir ki Allah Teâlâ
onlar hakkında şöyle buyurmuştur:

ذِكُّمُ اللَّهَ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مَا
يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ * إِنَّ تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دُعَاءَكُمْ وَلَوْ

سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُونَ بِشِرْكِكُمْ
وَلَا يُبَيِّنُكَ مِثْلُ خَبِيرٍ ﴿١٤﴾ [سورة فاطر الآيتين: 13-14]

“İşte
(bütün bunları
yapan) Rabbiniz Allah’tır. Mülk O’na âittir. O’nu (Allah’ı) bırakıp da kendilerine ibâdet
ettikleriniz, bir çekirdek zarına bile sahip olamazlar. Eğer onları (putları) çağırırsanız (onlara
yalvarsanız), sizin çağırmanızı (yalvarmanızı)
işitmezler. Faraza işitseler bile, size cevap veremezler. Kıyâmet günü de onlar sizin
ortak koşmanızı
reddederler. (Bu gerçeği)
sana, her şeyden haberdâr olan (Allah) gibi hiç kimse
haber veremez.”[16]

Bedir savaşında
cesetleri eski bir kuyuya atılan kâfirlerin ölülerinin, Rasûlullah
-sallallahu aleyhi ve sellem-’in onlara seslenmesini işitmesine ve
Bedir’deki
eski kuyunun başında durup
onlara:

﴿
هَلْ وَجَدْتُمْ مَا
وَعَدَ رَبُّكُمْ حَقًّا؟ فَإِنَّا وَجَدْنَا مَا وَعَدَنَا رَبُّنَا حَقًّا﴾

“Rabbinizin
size vâdettiğini gerçek
buldunuz mu? Biz, Rabbimizin bize
vâdettiğini gerçek bulduk.”

Ve eski
kuyuya atılan müşriklerin ölülerine seslenmesini garip

karşılayan ashâbına:

﴿
وَالَّذِي نَفْسُ
مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ مَا أَنْتُمْ بِأَسْمَعَ لِمَا
﴾. أَقُولُ مِنْهُمْ

“Muhammed’in nefsi elinde olan
Allah’a yemîn olsun ki, siz
benim onlara söylediklerimi işitmezsiniz!”

Buyurmasına gelince, bu
durum, Allah Teâlâ’nın, elçisi Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-‘e has
kıldığı bir özelliiktir. Dolayısıyla bu,
(yukarıda zikredilen) delil ile genel durumdan ayrı tutulmuştur.
Aynı şekilde ölünün, kabre konulduktan sonra kendisinin
cenazesini teşyi etmeye gelenlerin kabristandan ayrılırken
onların ayak seslerini işitmesi de, bu genel durumdan ayrı
tutulmuştur.

Yine Rasûlullah -sallallahu
aleyhi ve sellem-‘in:

Nitekim Ebu Hureyre’den
-Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, Peygamber
-sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

﴿مَا مِنْ أَحَدٍ يُسَلِّمُ عَلَيَّ إِلَّا رَدَّ اللَّهُ
عَلَيَّ رُوحِي حَتَّى أَرُدَّ عَلَيْهِ السَّلَامَ﴾. [رواه أبو داود بإسناد حسن
]

“Kim, bana selâm verirse, onun selâmını almam etmem için
Allah mutlaka bana rûhumu iâde eder.”[17]

Emri de bu genel durumdan
ayrı tutulmuştur.”[18]

Buna göre aslolan;
ölünün işitmemesidir. Çünkü o ölmüştür.
Dolayısıyla ruhunun gitmesiyle onun işitmesi, görmesi ve
konuşması da artık fonksiyonunu kaybetmiştir. Fakat
hakkında sahih delil gelen durumlar bunun dışındadır.

Değerli âlim Muhammed b.
Salih el-Useymin’e -Allah ona rahmet etsin-:

“Ölülerin
işitip-işitmemesi konusunda tercihli görüş
hangisidir?” diye sorulmuş, bunun üzerine o şöyle cevap
vermiştir:

“Bu konuda tercihli
görüş; sünnette gelen delildir. Bu sâbittir ve bunda bir
karmaşık durum yoktur.

Nitekim hadiste
şöyle gelmiştir:

الْعَبْدُ إِذَا
وُضِعَ فِي قَبْرِهِ وَتُوِّلِيَ وَذَهَبَ أَصْحَابُهُ حَتَّى إِنَّهُ لَيَسْمَعُ
قَرْعَ نِعَالِهِمْ، أَتَاهُ مَلَكَانِ فَأَقْعَدَاهُ فَيَقُولَانِ لَهُ: مَا
كُنْتَ تَقُولُ فِي هَذَا الرَّجُلِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ؟ فَيَقُولُ
أَشْهَدُ أَنَّهُ عَبْدُ اللَّهِ وَرَسُولُهُ. فَيَقَالُ: انْظُرْ إِلَى مَقْعَدِكَ
مِنَ النَّارِ! أَبْذَلَكَ اللَّهُ بِهِ مَقْعَدًا مِنَ الْجَنَّةِ. قَالَ النَّبِيُّ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: فَيَرَاهُمَا جَمِيعًا، وَأَمَّا الْكَافِرُ أَوِ الْمُنَافِقُ
فَيَقُولُ: لَا أَدْرِي كُنْتُ أَقُولُ مَا يَقُولُ النَّاسُ. فَيَقَالُ: لَا
دَرَيْتَ وَلَا تَلَيْتَ. ثُمَّ يُضْرَبُ بِمِطْرَقَةٍ مِنْ حَدِيدٍ ضَرْبَةً

﴿يَبَيِّنُ أَذُنِيهِ فَيَصِيحُ صَوْتَهُ يَسْمَعُهَا مَنْ يَلِيهِ إِلَّا الثَّقَلَيْنِ﴾

[رواه البخاري]

]

“Kul, kabrine konulduğu ve arkadaşları geri dönüp gittiklerinde onların ayakkabılarının seslerini

işitir. İki melek kendisine gelip onu oturttarak:

-Şu adam,

Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-

hakkında ne derdin? diye sorarlar.

Mü'min:

-Onun, Allah'ın kulu ve elçisi olduğuna

şehâdet ederim, diye cevap verir.

Bunun üzerine ona:

-Cehennemdeki yerine bak! Allah, onun yerine sana

cennetten bir yer verdi, denilir.

Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-

buyurdu ki:

-O

(cennet ve cehennemdeki) iki makamını birlikte görür. Kâfir veya münâfık ise şöyle cevap verir:

-Bilmiyorum. Ben, insanların dedikleri gibi diyordum.

Bunun üzerine ona şöyle denilir:

Ne hak ve doğru olanı

bildin, ne de Kur'an'ı

okudun.

Sonra iki kulağının
arasına demir bir balyozla öyle
vurulunca haykırıp
feryat koparır. Öyle ki insanlar
ve cinler dışında, onlara yakın olan hayvanlar ve melekler
bu feryadı işitirler.”[19]

Yine Nebi -sallallahu aleyhi
ve sellem-’den sâbit olduğuna göre O, Bedir günü öldürülen
müşriklerin ileri gelenlerinin cesetlerinin başında durup
onları azarlamıştır.

Bu durumu gören
ashâbından Ömer b. hattab -Allah ondan râzı olsun- kendisine:

﴿
يَا رَسُولَ اللَّهِ
مَا تَكَلَّمُ مِنْ أَجْسَادٍ لَا أَرْوَاحَ لَهَا؟ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى
اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: وَالَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ مَا أَنْتُمْ بِأَسْمَعَ لِمَا أَقُولُ مِنْهُمْ.﴾ [رواه البخاري ومسلم
]

“Ey Allah’ın elçisi! Ruhları olmayan (cansız) cesetlerle mi konuşuyorsun? diye sordu.

Bunun üzerine Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-
şöyle buyurdu:

-Muhammed’in nefsi elinde olan
Allah’a yemîn olsun ki, siz
benim onlara söylediklerimi işitmezsiniz!”[20]

Yine bunun gibi şu
hadiste gelmiştir:

﴿مَا مِنْ أَحَدٍ يُسَلِّمُ عَلَى قَبْرِ يَعْرِفُهُ فِي﴾
﴿الدُّنْيَا إِلَّا رَدَّ اللَّهُ عَلَيْهِ رُوحَهُ فَرَدَّ عَلَيْهِ السَّلَامَ﴾

“Kim,

dünyada (hayatta iken)

tanıdığı birisinin kabrinin başında durup da ona selâm verirse, Allah ruhunu ona iâde eder, bunun üzerine o, onun selâmına karşılık verir.”

Bunun dışında

aslolan, ölülerin işitmemesidir. Çünkü ölülerin ruhları, bedenlerinden ayrılmıştır. Fakat sünnette gelenlere de îmân etmek gerekir.”[21]

Değerli âlim Muhammed b.

Salih el-Useymîn -Allah ona rahmet etsin- yine şöyle demiştir:

“Fakat ölülerin

işittiklerini varsaysak bile, onlar başkalarına fayda veremezler.Yani onlar, (kendisinden Allah’a duâ etmesini isteyen için) Allah’a duâ edemezler, onun için istiğfarda bulunamazlar ve onlara şefaât edemezler.Bunu şu sebeple söyledim:

(Kabirlerde yatanlara

yalvarıp yakaran) bu kabirciler, sakın söylediklerime

sarılıp: Madem ölüler işitiyorlar, öyleyse bu (kabirde

yatan) Allah’ın veli kullarından birisidir, ondan isteyelim ki o da

bizim için Allah’tan istesin veya Allah katında bize şefaât etsin.

Sünnette böyle bir şey asla gelmemiştir. Çünkü insan,

öldüğü zaman, şu üç şey dışında amel defteri

kapanır: Sadaka-i câriye, faydalanılan ilim ve kendisine duâ eden

hayırlı evlat.”

[22]

Allah Teâlâ en iyi bilendir.

Ayrıca bu konuda (6744), (21524)
ve (112131) nolu soruların cevaplarına bakabilirsiniz.

[1] Yûnus Sûresi:18

[2]

Zümer Sûresi: 43-44

[3]

Âyette geçen “Kıtmîr” kelimesi, hurma çekirdeğinin
üzerindeki ince ve beyaz zar tabakasına denir.

[4] Fâtır

Sûresi: 13

[5] Buhârî, hadis no: 1010

[6] “Mecmû’ el-Fetâvâ”, c: 27, s: 71

[7]

“el-Cevabu’s-Sahîh Limen

Beddele Dîne’l-Mesîh”, c: 5, s: 187

[8]

“Mecmû’ el-Fetâvâ”, c: 1, s: 351-352

[9]

“Mecmû’ Fetâvâ İbn-i Baz”, c:

6, s: 367

[10]

Zümer Sûresi: 44

[11]

“Mecmû’ Fetâvâ İbn-i Baz”, c:
16, s: 105

[12] Yûnus Sûresi:18

[13]

“el-İrşâd ilâ
Sahîhi’l-İ’tikâd”, s: 70-71

[14]

Buhârî, hadis no: 3976

[15]

Fâtır Sûresi: 22

[16] Fâtır

Sûresi: 13

[17]

EbuDâvud, hadis no: 2041.

Hadisin senendi
hasendir.

[18]

“İlmî Araştırmalar ve
Dâimî Fetvâ Komisyonu Fetvâları”, c: 1, s: 478-479

[19]

Buhârî,
hadis no: 1273

[20]

Buhâri, hadis no: 3976, Müslim,
hadis no: 2875

[21]

“Açık Kapı
Buluşması”, c: 25, s: 222

[22] “Açık Kapı Buluşması”, c: 14, s: 87